

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Manuale Parochorum, De Plerisque Functionibus, & Obligationibus, ad Parochias, Parochos & Parochianos attinentibus

Engel, Ludwig

Salisburgi

§. 2. De *Ætate* requisita ad Sponsalia vel Matrimonium.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40922

2. c. 12. de desponsatione impuberum; quia vel loquuntur non de sponsalibus, sed de matrimonio, cujus separatio ordinariè scandalosa est, si absque iudicio Ecclesiae fiat, vel de tali casu, ubi causa dissolutionis non est certa, & satis apertè manifesta. Si consuetudo sit in aliquo loco, ut univèrsim à sponsalibus sine præsenti Ordinarij recedi non possit, ea exinde rationabilis est, ut appareat, an dissolutis sponsalibus non remaneat impedimentum *publicae honestatis*. juxta ea, quae inferius §. 10. dicemus.

§. II.

De Aetate requisitâ ad Sponsalia vel Matrimonium.

SUMMARIÆ.

1. *Alia etas ad contrahenda sponsalia, alia ad matrimonium requiritur.*
2. *Quae etas requiratur ad sponsalia?*
3. *Pubertas quando incipiat?*
4. *Quomodo & quando sponsalia impuberum obligent?*
5. *Ex sponsalibus impuberum nascitur impedimentum publicae honestatis.*
6. *Sola taciturnitas venientium ad pubertatem ratificat eorum priora sponsalia.*
7. *Nisi fuerint ante annos discretionis contracta, ubi requiritur novus consensus.*
8. *Quae etas requiratur ad contrahendum matrimonium?*
9. *Valet matrimonium ex gravi causa ante annos pubertatis dispensative contractum.*

10 *Matrimonium inter impuberes contractum an valeat saltem in vim sponsalium?*

1 **A**liam ætatem in sponsalibus, aliam in matrimonio requiri palam est, quia in sponsalibus tantum usus rationis, in matrimonio autem habilitas ad generandum consideratur.

2 Licet verò Jurisconsultus in *L. 14. ff. de sponsalibus.* dicat, in sponsalibus nullam certam ætatem definitam esse, nihilominus hæc in parte, sicut univèrsim in materia matrimoniali standum est jure Canonico, quod tam in masculis, quàm fæminis 7 annos constituit, ut ante hanc

3 7. annorum ætatem sponsalia validè contrahi minimè possint, † nam ante hoc tempus homines non præsumuntur capaces usus rationis ac discretionis, ut satis intelligere possint, quid

4 agatur, *c. litteras despons. impuber.* † Porro etiã post annum 7. contracta sponsalia non inducunt irrevocabilem obligationem, sed quando aliquis in impubertate contraxit, adveniente deinde pubertate (quæ in masculo censetur post

14. & in fæmina post 12. completum ætatis annum, *leg. fin. Cod. quando tutores esse desinant*) ea irritare poterit. quòd si unus tantum contrahentium sit impubes, alter autem adultus, hic simpliciter & irrevocabiliter obligabitur, impuberi verò quando ad annos pubertatis pervenerit, liberum erit, sponsalia ratificare, vel resolvere, *c. de illis. 6. & seqq. eod. tit.*

Interim quia talia sponsalia post annum 7. contracta simul fuerunt valida, quàmvis ex post.

postfacto jure sic permittente ab unâ parte resolvantur, manebit tamen impedimentum publicæ honestatis, ita ut neuter ex ipsis desponsatis cum alterius consanguineis intra primum gradum contrahere valeat. *d. c. literas. eod. cit.*

Præterea etiam illud advertendum est, ad ratificationem sponsalium in impubertate contractorum non requiri novum aliquem consensum, sed solam taciturnitatem, & quod pubes factus sponsalibus jam contractis non contradicat, sufficere, eo usque etiam prior obligatio valet usque dum per novum dissensum revocetur, ergo si ad pubertatem perveniens obligationem non revocavit, quando potuit, censetur tacite id, quod in impubertate gestum est, ratum habuisse.

Secus autem dicendum, si sponsalia ante annos discretionis contracta sint, tunc enim, quia prior obligatio nulla fuit, debet per novum consensum verbo vel facto declaratum reiterari. *Glos. & DD. in c. literas. de desponsat. impuber.*

Circa ætatem matrimonio necessariam sciendum est, utroque quidem jure constitutam esse ætatem pubertatis, scilicet in masculo 14. & in feminâ 12. completos annos. §. 1. *insti. de nuptiis. l. 4. ff. de ritu nuptiarum.* Illa tamen declaratio de jure Canonico est adhibenda, quod hæc ætas non sit ita præcisè determinata, quin ante eam aliquando matrimonium contrahi possit, si nimirum malitia suppleat ætatem, & jam

& jam tunc ad generandum aliquis habilis inveniat per text. *§ Interpretet in c. puberes 3. c. de illis 9. § c. ultim. de desponsat. impuber.* Sed quid si masculus etiam post annum 14. vel femina post 12. ad contrahendum inhabilis sit, an matrimonium inter eos contractum valebit?

R. Affirmativè, dummodo spes sit aliquando habitatem adventuram, quia impotentia contrahendi non causat nullitatem matrimonij, nisi perpetua & incurabilis fuerit. † Quid etiam an saltem ex causâ gravi & publicâ v. g. inter magnos principes ad conservationem regnorum vel pacis, matrimonium ante annos pubertatis contrahi poterit? *R.* cùm determinatio ætatis ad contrahendum matrimonium non sit juris naturalis vel divini, sed positivi humani, nec impotentia contrahendi jure naturali dirimat matrimonium, nisi perpetua, ideo potuit S. Pontifex matrimonium ante annos pubertatis ex causâ aliquâ gravi concedere, & de facto concessit, *in c. 2. eod. tit.* ita tamen, ut saltem Episcopus causæ cognitionem & dispensationem interponat. *Barb. in eodem c. 2. num. 3.*

10 Demum & illud hic in controversiam vocatur, an indistinctè procedat decisio *c. nichil § idem quoque. eodem in 6.* quòd nimirum matrimonium inter impuberes contractum, non valeat quidem ut matrimonium, sed tamen ut sponsalia de futuro juxta regulam: *Si actus non valet, ut ago, valeat tamen omni meliori modo.*

quo valere potest. R. Pro favore libertatis matrimonialis mihi videri probabilius S. Pontificem *ind. c. fin.* loqui præsumptive, quòd scilicet in dubio, quando non constat, an impuberes voluerint sponsalia vel matrimonium contrahere ob defectum ætatis, potius censeantur sponsalia contraxisse; at verò si constaret, quod voluerint ipsum matrimonium contrahere; tunc quia ad valorem cuiusvis actus requiritur voluntas & potentia, idè succedit alia regula *ex c. cum super. de offic. delegat. quod voluit*, scilicet matrimonium, *non potuit, & quod potuit*, scilicet sponsalia, *non voluit*. sicut idiplum multi & plures numero (alijs tamen dissentientibus) DD. docet de matrimonio sine Parocho & testibus contracto, ut ne quidem in vim sponsalium valeat, nisi mens contrahentium fuisset, se omni meliori modo obligare, vel nisi sponsalia de futuro præcessissent, quæ utique per matrimonium invalidum subsequutum non fuissent extincta. *Barbos. de offic. Episcop. alleg. 32. n. 143. cum pluribus ibidem citatis.*

§. III.

An Parentes pro Liberis, vel Liberi sine consensu Parentum Sponsalia vel Matrimonia contrahere possint?

SUMMARIA.

1. Parentes possunt despondere liberos.
2. Quando & qualiter illa desponsatio obliget?
3. Ex.